

Vol. 33 Coden: KMKMAA ISSN 0355-1628

Toimitus • Redaktion • Office

Pohjantie 3, 8. kerros
FIN-02100 Espoo
puh. 020 729 0520
faksi 020 729 0521
e-mail toimitus@kemia-lehti.fi
Päätoimittaja • Chefredaktör • Editor-in-chief
DI Leena Laitinen 020 729 0522, 040 577 8850
e-mail leena.laitinen@kemia-lehti.fi

Taitto • Layout

K-Systems Contacts Oy 03 714 1614
e-mail taitto@kemia-lehti.fi

Toimittaja • Redaktör • Editor

Veikko Antila 020 729 0523, 050 590 7072
e-mail veikko.antila@kemia-lehti.fi

Sihteeri • Sekreterare • Secretary

Irja Hagelberg 020 729 0524
e-mail irja.hagelberg@kempulssi.fi

Ilmoitukset • Annonser • Advertisements

e-mail ilmoitukset@kemia-lehti.fi
Myyntipäällikkö • Forsäljningschef • Sales Manager
Sauli Ilola 020 729 0525, 040 546 1241
e-mail sauli.ilola@kemia-lehti.fi

Tilaukset • Prenumerationer • Subscriptions

020 729 0520, faksi 020 729 0521
e-mail tilaukset@kemia-lehti.fi

Tilaushinnat

Kotimaassa 80 euroa, muut maat 120 euroa
Kouluille 40 euroa, www.aikakaas.fi
Prenumerationspris i Finland 80 euro,
övriga länder 120 euro
Subscription price (out of Finland) EUR 120
Irtonumero/Lösnummer/Single copy EUR 10
(special issue 6/2006 EUR 15)

Osoitteenmuutokset

Suomen Kemian Seura
(09) 4542 040, faksi (09) 4542 0440
e-mail toimisto@kemianseura.fi

Kustantaja • Utgivare • Publisher

Kempulssi Oy

Toimitusjohtaja • Verkst.direktör • Managing Director
Veikko Antila
Pohjantie 3, 8. kerros
FIN-02100 Espoo
puh. 020 729 0523, 050 590 7072
e-mail veikko.antila@kempulssi.fi

Toimitusvaliokunta

• Redaktionsråd • Editorial Board

Prof. Matti Hotokka, prof. Maarit Karppinen, DI Leena Laitinen, DI Sisko Loikkanen, DI Leif Ramm-Schmidt, prof. Markku Räsänen, tied.pääll. Kari Savolainen, tied.pääll. Sakari Sohlberg, viestintäjoht. Heikki Vuonamo ja DI Merja Vuori

Aikakauslehtien Liiton jäsenlehti

Painos • Upplaga • Printing order 5 800
Forssa 2006
Forssan Kirjapaino
ISO 9002

PÄÄKIRJOITUS • LEDARE

Biokolikon kaksi puolta

Joulukuussa 2003 *Kemia*-lehdessä kerrottiin Novatreat Oy:stä, joka oli kehittänyt rokotetun lehmän maidosta ravintovalmisteen ja sairaalainfektiioon tepsivän lääkkeen mutta ajautunut taloudelliseen kriisiin. Konkurssi oli edessä. Viime hetkellä tilanteen pelasti yksityinen sijoittaja.

Tarinan jatko ei ole yhtä onnellinen, kuten tämän numeron avausjuttu kertoo. Lääkekokeet venyivät, rahaa tarvittiin koko ajan lisää, mutta tulovirtaa ei ollut. Omistajien vaihduttua kriisi vain syveni. Tätä kirjoitettaessa yhtiö on lähellä konkurssia, ja käynnissä ovat viime tingan neuvottelut uusien rahoittajien löytymiseksi.

Tarina ei ole ainoa laatuaan suomalaisessa biobisneksessä. Monella nykyisellä – ja entisellä – bioalan yrityksellä on takanaan samantapainen historia. Alussa on loistava oivallus, intoa ja yritystä. Matka ideasta tuotteeksi osoittautuu kuitenkin suunniteltua hankalammaksi ja rahoituksen saanti aina vain vaikeammaksi. Erilaisten rahoitus- ja omistusjärjestelyjen avulla yritykset sinnittelevät mikä minkäkin matkaa, onnekkaita tuotantoon ja vielä onnekkaimmat kannattavaan liiketoimintaan asti.

Monessa yrityksessä on luultu liikaa ja kenties lupailtu rahoittajille liikaa; ponnisteltu tosissaan mutta jätetty liian vähälle huomiolle liike-elämän realiteetit.

Yhä useampi puhuu bioalan kriisistä, ei enää murroksesta. Tilanteen kärjistyessä kasvaa kiusaus keskinäiseen syytelyyn: taitamattomasti johdettu, kärsimättömästi rahoitettu.

Kolikon toinen puoli jää vähemmälle huomiolle. Epäonnistumiset ylittävät uutiskynnyksen helpommin kuin vuosien arkisen työn saatossa syntyvät menestystarinat. Suomessa on kymmeniä elinvoimaisia bioalan yrityksiä, joiden valikoima ulottuu entsyymeistä elintarvikkeisiin, biomateriaaleista diagnostiikkatuotteisiin. Joukossa on vakiintuneiden toimijoiden lisäksi kehittyviä yrityksiä, jotka onnistuvat kerryttämään kustannusten lisäksi myös liikevaihtoa.

Tässä lehdessä palstatilaa saa Suomen suurin elintarviketeollisuuden yritys, satavuotias Valio, jonka kaikki suomalaiset tuntevat mutta jota ei ensimmäisenä mielletä biotekniikkayritykseksi. Kuitenkin lähes puolet yhtiön käyttämistä prosesseista perustuu biotekniikkaan, ja yli 60 prosenttia yhtiön tuotteista syntyy maitohappobakteereilla.

Menestys ei ole syntynyt sattumalta. Kun Valio 90 vuotta sitten perusti oman laboratorion, johtokunta perusteli päätöstä todeten, että "vain sel-lainen maa, jonka koko talouselämä perustuu tieteeseen, voi saavuttaa ja säilyttää ensimmäisen sijan kansojen välisessä taloudellisessa taistelussa." Kolme vuotta myöhemmin laboratorioon pestattiin nuori biokemian tohtori **A.I. Virtanen**. Loppu on suomalaisen ravitsemuskemian ja biotieteiden historiaa.

Läpi vuosisadan Valio on pitänyt kiinni strategiasta, jonka mukaan on investoitava uuteen, jos mieltä säilyttää ja vahvistaa markkina-asemansa. Tätä nykyä yhtiö käyttää tutkimukseen ja tuotekehitykseen yli kymmenen miljoonaa euroa vuodessa.

Novatreatia ja Valiota yhdistää perisuomalainen raaka-aine, lehmänmaito. Lähiaikoina selvinnee, löytyykö yrityksille toinenkin yhtymäkohta, sillä Valio ilmaisee tässä lehdessä kiinnostuksensa Novatreatin kehittämään ravintovalmisteeseen.

Syntyisikö uusi menestystarina, jos Novatreatin innovatiivinen ravintovalmiste yhdistettäisiin Valion taitoon jalostaa maitopohjaisista tuotteista suuren volyymin terveysvaikutteisia elintarvikkeita?

Leena Laitinen